

TÜRK DİL KURUMU
Genel Merkez Kurulu
Tutulgası

Başkan Vekili: Genel Sekreter İbrahim Necmi Dilmen,

Ü Y E L E R : Besim Atalay, Ahmet Cevat Emre, Refet Ülgen, Naim Onat,
Doktor Mehmet Ali Ağakay.

/Başkan Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, vekillikte meşgul olduğundan, Kolbağılardan Hasan Reşit Tankut ile Ali Çanıp Yöntem de Ankarada bulunmadıklarından gelememişlerdir/.

G Ü N D E M

- 1.- Geçen toplantı tutulgasının okunup onanması;
- 2.- Genel Sekreterliğin, Saymanlığın, Kolların Önergeleri;
- 3.- Uzmanların, kütüphanenin ve işyerlerinin dilelgeleri;
- 4.- Gelen kâğıtlar.

K A R A R L A R

- 1.- Geçen ve daha evvelki toplantı tutulgaları okunarak olduğu gibi onandı.
- 2.- Önergeler üzerine konuşuldu :
 - a) Necip Fazıl Kısakürek tarafından hazırlanmakta olan Namık Kemal eserine konulacak resimlerin kâğıt dahil olarak kuge kâğıda basımı

102

Alâettin Kiral Basımevine 130 lira verilmesinin tasdikine ve Namık Kemal'in pederinin resminin de kitaba konulmasına ve bunun için de bu paraya gerekli zammın yapılmasına ve Odise tercümesi için 25 parça resmin Kurumca verilen kâğıt üzerine basımı için yine o Basımevine 430 lira ödenmesine karar verildi.

- b) Gerek Belleten ve gerek diğer kitaplar için harekeli arap harfler öökülmesinin tasdikine ve harflerin fatura mucibince parasının ödenmesine, bu harflerin Kurumca iyi muhafaza edilmesi için kasa yaptırılmasına karar verildi.
- c) Kutadgu-Biligin Viyana nüshasından yedi forması basıldığından Alâettin Kiralın önermesine uyarak bu nüshanın zeminsiz basımı kabul edilip formasının 110 liradan hesap edilmesine ve Mısır ve Fergana nüshalarının da Genel Sekreterlik tarafından Profesör Reşit Rahmetî Arattan alınarak derhal Matbaaya verilmesine karar verildi.
- d) Kolbaşı Bay Naim Onat tarafından arap diline dair hazırlanmakta bulunan eserin en kısa zamanda bitirilmesine karar verildi.
- e) Bay Hüseyin Namık Orkun tarafından hazırlanmış bulunan Eski Türk Yazıtlarının dördüncü cildinin de tam yazılı ve resimli sahife başına üç lira telif hakkı ve yüz nüsha verilmek üzere forması ellişer liradan Alâettin Kiral Basımevinde bastırılmasına karar verildi.
- f) Kurumun Maarif Matbaasındaki kitap, kâğıt ve basım gereçlerini muhafaza için münasip ücretle bir depo tutulmasına karar ve bu işte Genel Sekreterliğe yetke verildi.

- g) Yılbaşı ikramiyelerinin 19.I.1939 tarih ve 4/39 sayılı karar dairesinde, bütün çalışmasını Kuruma vermiş olan daimî işyarların dışarıdan geliri de olsa tam aylık ikramiye almaları, dışarıdan kazancı karşılığında Kurumun iş saatlerinden bir kısmını o işte kullananlara ve bir de gelip geçici işyarlardan çalışması bir yılı geçmiş olanlara yarım aylık ikramiye verilmesi için Saymanlığa yetke verilmesine karar verildi.
- h) Kurumun 6 aylık hesaplarını kontrol için Büyük Millet Meclisi Muhasebecisi Bay Mazlum Bulak ile Maarif Muhasebecisi Cafer Olcayın kontrolör seçilmesine karar verildi.
- i) Saymanlığın teklifi üzerine Abdölbaki Gölpınarlıya taraması havale edilmiş olan Kamus Tercümesinin kısa zamanda başarılması için Kurumca kendisine bir mektup gönderilmesine karar verildi.
- j) Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesine mrvakkaten verilmiş olan lüminograf camlarının, Dekanlığın dileği üzerine altı ay daha bırakılmasına karar verildi.
- k) Üçüncü Kolbaşılık sekreteri Bay İhsan Giraya yapacağı işler hakkında karar vermezden evvel bir kere Kolbaşı ile görüşülmesi uygun görüldü.
- l) İsmail Hamî Danişmendin hazırlamakta olduğu eserin neticesi hakkında kat'î bir cevap alınması için Genel Sekreterlikçe kendisine yazılmasına karar verildi.

3.- Kolların, Uzmanların, Kütüphanenin ve işyarların dilergeleri üzerine konuşuldu :

4-
104

a) İkinci Kolbaşılığın Kurumca siparişine lüzum gördüğü:

- x 1) Larusse Lügati (iki ciltlik)
- ✓ 2) Çuvaş Sözlüğü (Passonen H, Cuvvas szojegyzek, Budapest,1908)
- x 3) Şeyh Muhsin Fani (Hüseyn Kâzım), Mahdum Kullı Divanı.
- x 4) Gramer metodu hakkında Lâyiha 5 Nüsha
- x 5) Caferoğlu Uygur Lügati.
adlı eserlerin satın alınmasına karar verildi.

b) Garp Dilleri Baş Uzmanı A. Dilâçarın, satın alınmasını teklif ettiği

- x A. Deimel : "Şumerizche Grammatik" 2.Aufl. (= 2 nci tabı) Roma 1939.
- ✓ J. Friedrich: "Hethitisches Elementarbuch,Teil I. Kurzgefasste Grammatik" Heidelberg 1940.
- x C.H.Gordon: "Ugaritic Grammar", Roma 1940.
- x I.J.Schmidt: "Mongolisch-deutsch-russisches Wörterbuch" Neudruck (= yeni tabı) Peking 1939.
- x A. Ohlmarks: "Studien zum Problem des Schamanismus", Lund und Kopenhagen 1939.
- x B.Hrozny: "Die älteste Geschichte Vorderasiens",Prag 1940.
- x B.Hrozny: "Die älteste Völkerwanderung und die proto-indische Zivilisation", Prag 1930
- x W.H.Krogman: "Racial Types from Tepe Hisar. A Chapter in the Prehistory of Asia Minor and the Middle East", Leiden 1940
- x A. Zeki Validi Togan: "İbn Fadlan"s Reisebericht",Berlin 1940
- x Nureddin Rüştü Büngül: "Eski Eserler Ansiklopedisi",İstanbul 1939.

105

adlı kitapların siparişiyle

"Oriente Moderno"

"Anthropos"

"Die Welt des Islams"

"Der alte Orient"

"Asia Major"

"Rivista degli Studi Orientali"

"Annali dell Istituto Universitario Orientale di Napoli"

adlı mecmuaların da ciltlettirilmesi uygun görüldü. Beşinci Kol-
başlığın adını vereceği Suriye Mecmualarıyla, Bay Doktor Mehmet
Ali Ağakay'ın alınmasını teklif ettiği Hayat Ansiklopedisinin
yukarıdaki kitaplarla birlikte tamamlanmasına da karar verildi.

- c) Bağodacı Mustafa Okur'un raporu okunarak sıhhi Heyetçe lüzum
gösterilen onbeş günlük izninin tasdikine ve filia parasının da
kendisine ödemesine karar verildi.
- d) Daktilo Bayan Şadiye İlan'ın istediği 75 lira avansın veril-
memesine karar verildi.

4.- Bay Hüseyin Namık Orkun'un tercümesine talip olduğu Macarca Munkacsı
Bernat'ın Ural-Altay dillerinde Aryan ve Kafkasya unsurları adlı ese-
rin önce de yapılması Kurumca kabul edilmediğinden, bu kere de eski
karar üzerine bu işten vaz geçilmesine karar verildi.

5.- Türkçede kelime teşkiline yarıyan eklerin altı ay içinde toplanarak
bir eser vücutte getirilmesine karar verildi.

Bu iş için Besim Atalay ile Ahmet Cevat Emre'nin evvelce ha-
zırladıkları eserler ve şimdi yapmayı düşündükleri çalışmalar üzeri-
ne izahat verildi.

106

Neticede, gerek Besim Atalay'ın ve gerek Ahmet Cevat Emre'nin eldeki etütleri Genel Sekreterliğe fig halinde verilerek bundan Ekler Dergisi adıyla bir eser çıkarılmasına ve Besim Atalay'ın Ekler ve Kökler adlı eserinin de ayrıca basılmasına ve Ahmet Cevat Emre'nin yapacağı karşılaştırmalı Ekler Sözlüğü için çalışmak üzere Almanca ve Türkçe bilir bir tarayıcı ve daktilo bilir ve dosya tutabilir bir işyar alınmasına ve bu eser tamam olduğu zaman onun da ayrıca basılmasına karar verildi.

Genel Sekreterliğin Ekler Dergisi üzerindeki çalışmalarını için Kurum Uzman ve işyarlarından faydalanması ve lüzum olursa ayrıca muvakkat işyar da çalıştırılması kabul edildi.

Gündemde başka bir şey kalmadığından toplantıya son verildi.

Başkan

Genel Sekreter

Sayman

Üye

Üye

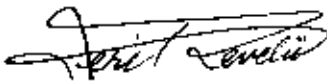
Üye

Üye

Üye

Üye

Aslı gibidir.



N.G.